

Aleksandra Bryła

NAUCZANIE RACHUNKOWOŚCI NA WYDZIALE INŻYNIERYJNO- -EKONOMICZNYM UNIwersYTETU EKONOMICZNEGO WE WROCŁAWIU

TEACHING OF ACCOUNTING AT THE FACULTY OF ENGINEERING AND ECONOMICS UNIVERSITY OF ECONOMICS IN WROCLAW

Katedra Rachunkowości i Controllingu Przedsiębiorstw, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
ul. Komandorska 118/120, 54-345 Wrocław, e-mail: aleksandra.bryla@ue.wroc.pl

Summary. The article presents the advantages of accounting education at the Faculty of Engineering and Economics, University of Economics in Wrocław. For modern engineers is also required knowledge of the field of management, marketing and economics. Combination of economic and engineering education at the same time enables a more accurate understanding of customer needs and economic phenomena that have a direct or indirect impact on the work of an engineer. The article presents the current curriculum of the subject and the methodology and form of conducting accounting course for stationary and non-stationary students. It is also an attempt to analyze the existing achievements and to formulate evaluation of these activities for the purpose of improving the learning process. Presentation own experiences lets to take the discussion on the need and expedience of modifying teaching activities in a form that will allow the activation of the students, because they will transmit theoretical knowledge in an interesting way, and the possibility of its use in practice.

Słowa kluczowe: dydaktyka, rachunkowość, systemy FK.

Key words: accounting, education, financial and accounting systems.

WSTĘP

Wykładanie zagadnień objętych programem nauczania przedmiotu rachunkowość na Wydziale Inżynieryjno-Ekonomicznym wymaga zwrócenia uwagi na oczekiwania wobec współczesnych inżynierów w dynamicznie zmieniających się realiach praktyki gospodarczej, w szczególności w branży high-tech, gdzie cykl życia produktów skrócił się z lat do miesięcy. Przy takiej dynamice zmian nieodzowną cechą inżyniera jest jego zdolność do adaptowania się do nowych warunków. Nie wystarczy przy tym jedynie umiejętność szybkiego uczenia się; ważne są przede wszystkim otwarcie na nowości i innowacje oraz kreatywność i spostrzegawczość. Współczesny inżynier musi również posiadać wiedzę z zakresu zarządzania, marketingu i ekonomii. Posiadanie jednocześnie wykształcenia ekonomicznego i inżynierskiego umożliwia lepsze zrozumienie potrzeb klientów oraz zjawisk gospodarczych, które mają pośredni lub bezpośredni wpływ na pracę inżyniera. W wypadku zaś awansu na stanowisko kierownicze wiedza ekonomiczna nierzadko staje się kluczowa. Obecnie w wielu wypadkach inżynierowie są doradcami dla ekonomistów zarządzających wielkimi korporacjami. Wreszcie znajomość zagadnień z zakresu zarządzania, marketingu i ekonomii może ułatwiać inżynierowi rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.

Absolwent Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego we Wrocławiu jako współczesny inżynier powinien łączyć znajomość nauk podstawowych z zasadami ekonomii, socjologii, a nawet szeroko rozumianej humanistyki. Powinien być nastawiony na bezpośrednie współzawodnictwo w zmieniających się realiach ekonomicznych i sposobach zarządzania, a będąc konkurencyjnym, z racji posiadanego tytułu zawodowego inżyniera i ekonomisty, jednocześnie może przejmować rolę lidera.

Nauczanie rachunkowości na Wydziale Inżynieryjno-Ekonomicznym ma na celu pomóc absolwentom w sprostaniu stawianym im wymaganiom oraz w przystosowaniu, chociaż częściowym, do oczekiwań i wymagań rynku pracy. Rachunkowość jest wykładana na IV semestrze na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia (inżynierskich). Przedmiot jest prowadzony w następującym układzie:

- rachunkowość – wykład,
- rachunkowość – ćwiczenia audytoryjne,
- rachunkowość – laboratorium komputerowe.

Celem artykułu jest przedstawienie korzyści wynikających z nauczania rachunkowości na Wydziale Inżynieryjno-Ekonomicznym Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu oraz obecnego programu nauczania dostosowanego w całości do standardów kształcenia na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji¹. W artykule zaprezentowano również metodykę nauczania rachunkowości oraz podjęto próbę odpowiedzi na pytanie, czy prowadzenie zajęć z rachunkowości w omówionej w artykule formie jest rozwiązaniem dobrym i pozwala zaciekawić studentów omawianą problematyką, a jednocześnie przekazać im sprecyzowane w programie najistotniejsze treści. Przedmiot jest prowadzony przez pracowników Katedry Rachunkowości i Controllingu Przedsiębiorstw Instytutu Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

MATERIAŁ I METODY

W artykule wykorzystano następujące materiały:

- sylabusy opracowane w Katedrze na potrzeby realizacji programu nauczania z przedmiotu rachunkowość w roku akademickim 2013/2014; ujęto je w tabelach prezentujących poszczególne tematy, realizowane w ramach poszczególnych przedmiotów, obejmujących wykłady, ćwiczenia oraz ćwiczenia laboratoryjne;
- akty prawne i wewnętrzne dokumenty uczelni dotyczące standardów kształcenia oraz poziomów kształcenia dla kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji;
- materiały przygotowane na sześćdziesięciolecie Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego.

Podstawową metodą badawczą była analiza materiałów źródłowych. Porównano aktualne programy nauczania ze standardami obowiązującymi dla kierunku. Metodę analityczną uzupełniono metodami indukcji i dedukcji.

¹ Na Wydziale Inżynieryjno-Ekonomicznym we Wrocławiu istnieje jeden kierunek studiów noszący nazwę zarządzanie i inżynieria produkcji. Kierunek ten uzyskał akredytację Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Pierwszy stopień studiów (7 semestrów) kończy się przygotowaniem pracy inżynierskiej i egzaminem dyplomowym. Absolwenci studiów I stopnia otrzymują tytuł zawodowy inżynier. Drugi poziom studiów (3 semestry) kończy się przygotowaniem pracy magisterskiej oraz egzaminem magisterskim. Absolwenci studiów I stopnia otrzymują tytuł zawodowy magister.

WYNIKI

Zgodnie ze standardami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki na studiach I stopnia na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji wymaga się nauczania rachunkowości. Jest to przedmiot należący do grupy treści kierunkowych. Tematyka zajęć, realizowanych w jego ramach, obejmuje zagadnienia, takie jak: rachunkowość jako system informacyjny przedsiębiorstwa, zasady i podstawy prawne rachunkowości, majątek i kapitały przedsiębiorstwa – bilans, operacje gospodarcze bilansowe i wynikowe, zasady funkcjonowania kont księgowych, plan kont, przychody i koszty w rachunkowości przedsiębiorstw, sprawozdanie finansowe jako źródło informacji o kondycji przedsiębiorstwa (czytanie bilansu, analiza rachunku zysków i strat), wynik finansowy – sposób ustalania i znaczenie w ocenie kondycji finansowej przedsiębiorstwa (zob. więcej: Zysnarska 2004, System rachunkowości w nurcie wyzwań XXI wieku 2008, Gierusz 2013, Micherda 2014).

Dydaktycznymi celami przedmiotu rachunkowość są:

- zdobycie przez studentów wiadomości na temat funkcjonowania rachunkowości w systemie gospodarczym przedsiębiorstwa,
- wykształcenie i utrwalenie przez nich umiejętności kojarzenia zasad ewidencji księgowej ze zmianami w działalności gospodarczej przedsiębiorstwa.

Kurs rachunkowości, który na Wydziale Inżynieryjno-Ekonomicznym jest prowadzony na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych dla słuchaczy IV semestru (II rok studiów) na studiach I stopnia obejmuje zajęcia podane w tab. 1. Strukturę tematyczną przedmiotu rachunkowość prezentuje tab. 2.

Tabela 1. Formy zajęć z przedmiotu rachunkowość

Forma	Liczba godzin	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Wykłady	30	25
Ćwiczenia	15	14
Laboratorium komputerowe	15	14

W nauczaniu rachunkowości wykorzystywane są opisane w literaturze metody dydaktyczne.

Wykład konwencjonalny (Bereźnicki 2009) jest metodą, która bardzo dobrze sprawdza się w pracy z dużym audytorium. Polega on na ustnej prezentacji zagadnień określonych w sylabusie, stanowiących pewną strukturę (tab. 2). Treść jest bezpośrednio przedstawiana przez wykładowcę w gotowej do zapamiętania postaci. Do głównych zalet tej metody dydaktycznej należy zaliczyć:

- możliwość przekazywania istotnych informacji przygotowanych dla studentów Wydziału pod kątem zarówno ich potrzeb (zwraca się szczególną uwagę na profil inżynierski wydziału), jak i możliwości percepcji;

- efektywne wykorzystanie czasu bez potrzeby przeznaczania go np. na przygotowywanie stanowisk pracy i wykonywanie czynności pomocniczych;
- możliwość łatwego i szybkiego dostosowywania treści materiału nauczania do poziomu i przygotowania odbiorców (uczących się);
- możliwość tworzenia odpowiednich struktur tematycznych, co daje możliwość tworzenia logicznych ciągów oddziaływań dydaktycznych.

Skuteczność wykładu jest jednak nieco ograniczona ze względu na:

- jednostronną aktywność w procesie nauczania – uczenie się, ponieważ studenci nie biorą w nim aktywnego udziału;
- brak informacji zwrotnej, co utrudnia określenie, w jakim stopniu studenci zrozumieli przekazywane informacje;
- ograniczoną możliwość rozwoju takich umiejętności studentów, jak samodzielność w poszukiwaniu własnych sposobów działania;
- brak możliwości bieżącej weryfikacji informacji przekazywanych przez wykładowcę.

W celu aktywizacji studentów prowadzący do klasycznego wykładu wprowadzają środki wizualne (np. prezentacje w programie MS PowerPoint). Praktykowane jest również podsumowanie wykładu rozwiązywaniem zadań, co umożliwia odpowiednie przyswojenie wiedzy przez słuchaczy.

Ćwiczenia (Bereźnicki 2009) mają za zadanie wyrobienie umiejętności świadomego korzystania z wiedzy naukowej w ramach różnych operacji umysłowych, pracy badawczej i w praktyce. Do dydaktycznych zadań (ćwiczeń) należy przede wszystkim:

- uzupełnianie, pogłębianie i rozszerzanie wiedzy uzyskanej na wykładzie i z podręczników oraz jej utrwalanie;
- rozwijanie zdolności i zainteresowań poznawczych, a przede wszystkim zdolności do twórczego rozwiązywania problemów; kształtowanie zainteresowań naukowych;
- kontrola i samokontrola rozumienia i opanowania materiału, wdrażanie do samodzielnego studiowania;
- kształtowanie umiejętności posługiwania się metodami naukowymi w danej dyscyplinie naukowej;
- przygotowanie do pracy przez kształcenie umiejętności zawodowych, powiązanie teorii z praktyką i praktyki z teorią.

Ćwiczenia z rachunkowości dla studentów kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji pozwalają na zastosowanie w praktyce wiedzy z wykładu i studiów literaturowych (np. rozwiązywanie zadań, wykonywanie obliczeń, wykonywanie pomiarów i interpretowanie otrzymanych wyników badań, analizowanie i zapoznawanie się z dokumentami księgowymi, deklaracjami skarbowymi). Tematy ćwiczeń są realizowane przede wszystkim na przykładach liczbowych, których konstrukcja pozwala zarówno na pracę indywidualną, jak i w grupach.

Ćwiczenia laboratoryjne w pracowni komputerowej umożliwiają studentom bezpośrednie poznanie rzeczywistości gospodarczej oraz doskonalenie umiejętności zdobytych podczas wykładów i ćwiczeń audytoryjnych.

Tabela 2. Struktura tematyczna przedmiotu rachunkowość

Lp.	Temat	Liczba godzin*
Treść wykładu		
1	Istota, struktura i funkcje rachunkowości. Bilansowe ujęcie majątku i źródeł jego finansowania	2
2	Operacje gospodarcze, ich typy i wpływ na bilans	2
3	System syntetycznych kont księgowych – podstawowa terminologia, rodzaje kont, zasady ewidencji, zamknięć kont i kontroli zapisów	2
4	System analitycznych kont księgowych – podstawowa terminologia, zasady ewidencji, zamknięć kont i kontroli zapisów	2
5	Rozrachunki w przedsiębiorstwie – ich rodzaje i ujęcie ewidencyjne (rozrachunki handlowe).	2
6	Rozrachunki w przedsiębiorstwie – ich rodzaje i ujęcie ewidencyjne (rozrachunki z pracownikami, rozrachunki publiczno-prawne)	2
7	Zasady ewidencji obrotu materiałowego – ewidencja stanów, zmian i zużycia	2
8	Majątek trwały – podstawowe pojęcia, klasyfikacja, wycena, ewidencja stanów, zmian i zużycia	2
9	Ewidencja kosztów – syntetyczne ujęcia w układach rodzajowym i kalkulacyjno-funkcjonalnym	2
10	Produkty pracy – ujęcie ewidencyjne, zasady wyceny	2
11	Rodzaje przychodów i ich syntetyczne ujęcie ewidencyjne (przychody ze sprzedaży)	2
12	Rodzaje przychodów i ich syntetyczne ujęcie ewidencyjne (pozostałe przychody z działalności)	2
13	Procedury i ujęcie ewidencyjne ustalania wyniku finansowego. Warianty rachunku zysków i strat	2
14	Roczne sprawozdanie finansowe podmiotu gospodarczego – ogólne zasady sporządzania i przydatność informacyjna	2
15	Podstawowe regulacje prawne w rachunkowości	2
Treść ćwiczeń audytoryjnych		
1	Składniki majątkowe podmiotu i źródła ich finansowania. Układ i struktura bilansu	2
2	Operacje gospodarcze, ich typy i wpływ na bilans	2
3	System syntetycznych kont księgowych – podstawowa terminologia, zasady funkcjonowania, kontrola zapisów	2
4	System analitycznych kont księgowych – podstawowa terminologia, zasady funkcjonowania, kontrola zapisów	2
5	Kolokwium	2
6	Rozrachunki w przedsiębiorstwie – ewidencja rozrachunków handlowych	2
7	Rozrachunki w przedsiębiorstwie – ewidencja rozrachunków z pracownikami oraz publiczno-prawnych	2
8	Zasady ewidencji obrotu materiałowego – ewidencja stanów, zmian i zużycia	2
9	Majątek trwały – podstawowe zasady wyceny, ewidencji stanów, zmian i zużycia	2
10	Ewidencja kosztów – syntetyczne ujęcia w układach rodzajowym i kalkulacyjno-funkcjonalnym	2
11	Produkty pracy – ujęcie ewidencyjne, zasady wyceny	2
12	Ewidencja przychodów ze sprzedaży	2
13	Ewidencja pozostałych przychodów z działalności	2
14	Procedury i ujęcie ewidencyjne ustalania wyniku finansowego	2
15	Kolokwium	2
Treść ćwiczeń w pracowni komputerowej		
1	Wprowadzenie do obsługi systemu księgowego	1
2	Bilans otwarcia	1
3	Ewidencja rozrachunków – handlowych, z pracownikami i publicznoprawnych	2
4	Ewidencja zużycia materiałów. Metody wyceny rozchodów	2
5	Ewidencja przyjęcia, amortyzacji i umorzenia środków trwałych	2
6	Ewidencja kosztów – syntetyczne ujęcie w układach rodzajowym i kalkulacyjno-funkcjonalnym.	2
7	Ewidencja przychodów ze sprzedaży i z pozostałej działalności	2
8	Sporządzenie rachunku zysków i strat – warianty kalkulacyjny i porównawczy	2
9	Księgowania końca roku. Zamknięcie kont. Bilans zamknięcia	1

*Liczba godzin dotyczy studiów stacjonarnych.

Celem ćwiczeń z rachunkowości w pracowni komputerowej jest przybliżenie studentom charakteru pracy księgowego w przedsiębiorstwie lub biurze rachunkowym oraz problemów, które pojawiają się na co dzień w jego pracy. Do prowadzenia zajęć jest wykorzystywany jeden z ogólnie dostępnych na rynku programów FK. Producenci takiego oprogramowania najczęściej dysponują wersją dydaktyczną swoich programów, które udostępniają nieodpłatnie podmiotom edukacyjnym. Studenci rozwiązują przygotowane specjalnie dla nich zadania, których tematyka jest powiązana ze specjalnościami Wydziału. Są to rozbudowane zadania obejmujące okres obrachunkowy działalności przedsiębiorstwa produkcyjnego, czyli okres od założenia firmy po sporządzenie sprawozdania finansowego na koniec roku obrotowego. Zadanie obejmuje zestaw dokumentów księgowych umożliwiających naukę samodzielnej obsługi programu księgowego, w tym (por. Chomuszko 2011):

- a) zakładanie firmy od podstaw w programie finansowo-księgowym;
- b) tworzenie bilansu otwarcia;
- c) wprowadzanie operacji finansowych, m.in.:
 - faktur zakupu oraz sprzedaży;
 - dokumentów obrotu materiałowego WZ, PZ, RW;
 - pozostałych dokumentów księgowych – WB, KW, KP, LP, LT itp.;
- d) tworzenie kręgu kosztowego;
- e) tworzenie bilansu zamknięcia;
- f) tworzenie raportów;
- g) generowanie dokumentów do urzędu skarbowego.

Rozpoczęcie realizacji tych zadań wymaga posiadania przez studentów podstawowej wiedzy z rachunkowości. Dlatego ćwiczenia w pracowni komputerowej nie rozpoczynają się wraz z rozpoczęciem semestru, tak jak wykład i ćwiczenia audytoryjne, a dopiero w połowie semestru i są realizowane w cyklach 2-godzinnych. Takie rozwiązanie pozwala skrócić czas „tracony” ewentualnie na uruchamianie programu komputerowego oraz przypominanie zasad obsługi programu.

DYSKUSJA

Nauczanie rachunkowości w przedstawiony sposób jest prowadzone na Wydziale Inżynierjno-Ekonomicznym (WI-E) już niemal dziesięć lat. W okresie dwóch ostatnich lat było ono doskonalone i dostosowywane do nowych wymagań dotyczących jakości i efektów kształcenia (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia). Z perspektywy tak długiego okresu można stwierdzić, że wykorzystanie narzędzi informatycznych w procesie dydaktycznym okazało się dobrym rozwiązaniem. Studenci z ochotą uczestniczą w takich zajęciach, gdyż mają przekonanie, że przekazywana im wiedza może być bezpośrednio zastosowana w praktyce gospodarczej przedsiębiorstw wszystkich branż. Oznacza to, że kończąc pomyślnie cały kurs rachunkowości, posiadają, z jednej strony, dobre podstawy teoretyczne, a z drugiej strony potrafią swoją wiedzę wykorzystać w praktyce. Jest to dla nich dodatkowym atutem podczas poszukiwania pracy.

Prowadzenie zajęć z rachunkowości z wykorzystaniem systemu FK wymaga przestawienia się, zarówno prowadzących, jak i studentów, na zupełnie inny rytm pracy ćwiczeniowej. Ćwiczenia w pracowni komputerowej mają przede wszystkim nieco mniej formalną formę niż ćwiczenia audytoryjne.

Autorka niniejszego artykułu od kilku lat prowadzi ćwiczenia z rachunkowości z wykorzystaniem systemu FK. Podjęła więc próbę analizy dotychczasowych badań oraz oceny tych zajęć na potrzeby doskonalenia procesu dydaktycznego. Doświadczenia te mogą przyczynić się do podjęcia dyskusji nad potrzebą i celowością modyfikacji sposobu prowadzenia zajęć dydaktycznych w formie, która pozwoli na aktywizację studentów, bowiem będą przekazywać wiedzę w ciekawy i interesujący sposób oraz wskazywać możliwości jej wykorzystania w praktyce. Powinno to przyczynić się do podniesienia poziomu nauczania. Przekonanie studentów o celowości nauki rachunkowości na WI-E jest niezmiernie trudne ze względu na jego interdyscyplinarny, tj. techniczno-technologiczno-ekonomiczny, charakter. Kierunek zarządzanie i inżynieria produkcji nie jest kierunkiem, na który studenci świadomie się decydują, aby zostać specjalistami z zakresu finansów i rachunkowości, jak to ma miejsce na innych wydziałach uczelni. Bardzo często uważają, że im jako przyszłym inżynierom księgowość nie jest potrzebna. Prowadzący zajęcia mają więc za zadanie wskazać studentom korzyści wynikające z możliwości połączenia wiedzy z dziedzin inżynierskich z wiedzą ekonomiczną i menedżerską. Jeżeli nawet nie podejmą w przyszłości pracy jako księgowi, to dzięki wiedzy z rachunkowości potrafią odczytać i zinterpretować podstawowe informacje z tego zakresu. Jednak słuchacze na II roku studiów I stopnia nie są jeszcze całkiem świadomi, że na rynku pracy jest ogromne zapotrzebowanie na specjalistów, którzy posiadają wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych oraz techniki i technologii.

Przeprowadzając ocenę rozwiązań dydaktycznych, postawiono następujące pytania:

- Ile godzin tygodniowo należy przeznaczyć na zajęcia w pracowni komputerowej – czy 15 godzin, jak dotychczas, wystarcza na dla zrealizowanie założonego programu?
- Jak dostosować tempo zajęć do zróżnicowanego poziomu słuchaczy – czy wszyscy studenci powinni w danym czasie wykonywać to samo zadanie (wszyscy pracują w tym samym tempie, ale wówczas lepiej przygotowani muszą czekać na słabszych) czy może powinni otrzymać zadanie do wykonania w określonym czasie i być z niego rozliczani?
- Co sprawia największe trudności podczas zajęć w pracowni komputerowej?

WNIOSKI

1. Piętnaście godzin to zbyt mało, aby dokładnie omówić założone tematy; trzeba pracować w dość szybkim tempie, co stosunkowo często spotyka się z niezadowoleniem studentów, którzy nie nadążają z obsługą systemu oraz z przyswojeniem czysto merytorycznych zagadnień z zakresu rachunkowości; zaobserwowano jednocześnie, że nie byłoby korzystne zrezygnowanie z ćwiczeń audytoryjnych na rzecz laboratoryjnych, bowiem studenci często wskazują, że dzięki wykorzystaniu kont teowych mogą lepiej zrozumieć zasady ewidencji księgowej; w systemie FK nie widać bezpośrednio wielu zależności, np. powiązań pomiędzy kontami syntetycznymi i analitycznymi;

2. Początkowo należałoby poświęcić więcej czasu na zapoznanie studentów z obsługą systemu niż na zagadnienia księgowe (1–2 spotkania); zadanie do wykonania podczas wszystkich zajęć powinno być tak skonstruowane, aby zawierało przykłady i polecenia o różnym stopniu trudności (dekretacja operacji gospodarczych, sporządzanie zestawień i raportów, deklaracji skarbowych); studenci wykonują je we własnym tempie, przy czym prowadzący wskazuje, która część jest obowiązkowa, gdyż jej realizacja jest niezbędna, aby można było przejść do kolejnych zajęć; dzięki temu:
 - wszyscy studenci, zarówno lepsi, jak i słabsi, mają zapewnioną przez cały czas pracę;
 - prowadzący ma możliwość sprawiedliwej oceny za faktycznie wykonaną pracę.
3. Jako największe mankamenty zajęć w pracowni komputerowej można wskazać:
 - słabe przygotowanie studentów do ćwiczeń z rachunkowości,
 - brak wprawy w obsłudze komputera; z obserwacji autorki wynika, że wielokrotnie prowadzący zbyt dużo uwagi poświęcał na rozwiązywanie problemów związanych z obsługą programu FK, zamiast na zagadnienia merytoryczne związane z tematyką zajęć;
 - konieczność wykonywania wielu poleceń przez wszystkich studentów w tym samym tempie, np. przy omawianiu nowych zagadnień i nowych funkcjonalności systemu.

PODSUMOWANIE

Przedstawiony program nauczania rachunkowości oraz forma prowadzenia kursu rachunkowości dla słuchaczy studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na Wydziale Inżynieryjno-Ekonomicznym jest autorskim programem opracowanym przez pracowników Katedry Rachunkowości i Controllingu Przedsiębiorstw Instytutu Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Niemal dziesięcioletnie doświadczenia wskazują na słuszność wprowadzonych rozwiązań polegających na wzbogaceniu ćwiczeń z rachunkowości o zajęcia w pracowni komputerowej. Wykorzystanie bowiem narzędzi komputerowych w procesie dydaktycznym wydaje się być nieodzownym elementem współczesnej edukacji. Zaletą naszych zajęć jest możliwość uzyskania przez studentów na studiach I stopnia podstawowej wiedzy na temat rachunkowości, również praktycznej. Wiedzę tę studenci bardzo często wykorzystują podczas pisania prac inżynierskich, gdy opisują aspekt ekonomiczny rozpatrywanych w pracy zagadnień technologicznych.

Można uznać, że absolwent, który pomyślnie przeszedł cały kurs rachunkowości na Wydziale jest przygotowany do pracy w małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach, jednostkach projektowych i doradczych, zajmujących się wybranym zakresem inżynierii produkcji, w których wymagana jest wiedza techniczna, ekonomiczna i informatyczna oraz umiejętności organizacyjne. W naszej praktyce gospodarczej coraz bardziej docenia się, podobnie jak w krajach wysokorozwiniętych, umiejętności kojarzenia zagadnień z zakresu zarządzania z zagadnieniami ekonomiczno-finansowymi i techniczno-technologicznymi. Rośnie bowiem zapotrzebowanie na inżynierów o unikatowych kwalifikacjach kierowniczych.

PIŚMIENNICTWO

Bereźnicki F. 2009. Zagadnienia dydaktyki szkoły wyższej. Szczecin, Wyższa Szkoła Humanistyczna TWP w Szczecinie.

Chomuszko M. 2011. Kurs księgowości komputerowej. Warszawa, PWN.

Gierusz B. 2013. Podręcznik samodzielnej nauki księgowania. Gdańsk, ODDK.

Księga 60-lecia Wydziału Inżynieryjno-Ekonomicznego. 2014. Wrocław, Wydaw. UE we Wrocławiu.

Micherda B. 2014. Teoria rachunkowości a jej współczesne regulacje. Warszawa, Difin.

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki. DzU z 2007 r., nr 164, poz. 1166, zał. nr 115.

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. DzU z 2011 r., nr 243, poz. 1445.

System rachunkowości w nurcie wyzwań XXI wieku. 2008. Red. E. Śnieżek. Gdańsk. ODDK.

Zysnarska A. 2004. Rachunkowość bez tajemnic. Gdańsk, ODDK.

